

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ สำนักมาตรฐานการบัญชีและการสอบบัญชี โทร. ๐ ๒๖๒๘ ๕๗๓๕

ที่ กษ ๐๔๐๔/ว ๑๑๔

วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๐

เรื่อง คำแนะนำกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ เรื่อง ระเบียบปฏิบัติทางบัญชีโครงการ ๙๑๐๑ ตามรอยเท้าพ่อ
ภายใต้ร่มพระบารมี เพื่อการพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืน

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ ๑ - ๑๐

ตามหนังสือกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ด่วนที่สุด ที่ กษ ๐๔๐๒/ว ๓๗ ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๐ เรื่อง แนวทางการปฏิบัติงานโครงการ ๙๑๐๑ ตามรอยเท้าพ่อ ภายใต้ร่มพระบารมี เพื่อการพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืน ได้กำหนดให้สำนักมาตรฐานการบัญชีและการสอบบัญชีจัดทำคำแนะนำและระเบียบปฏิบัติทางบัญชีโครงการแก่คณะกรรมการฯ ระดับชุมชน และกลุ่มสมาชิกในชุมชน รวมทั้งให้คำปรึกษาแนะนำทางบัญชีแก่สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ (สตส.) และมอบหมายให้สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ (สตส.) ดำเนินการให้ความรู้การจัดทำบัญชีโครงการแก่กลุ่มสมาชิกในชุมชน นั้น

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ได้ดำเนินการจัดทำคำแนะนำกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ เรื่อง ระเบียบปฏิบัติทางบัญชีโครงการ ๙๑๐๑ ตามรอยเท้าพ่อ ภายใต้ร่มพระบารมี เพื่อการพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืน เพื่อให้คณะกรรมการฯ ระดับชุมชน และกลุ่มสมาชิกในชุมชนที่เข้าร่วมโครงการถือปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกัน ตามที่แนบมาพร้อมนี้

ทั้งนี้ สามารถ Download คำแนะนำดังกล่าว ได้ที่ www.cad.go.th กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
ในหัวข้อการบัญชีและการสอบบัญชี หัวข้อย่อยระบบบัญชี

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

(นางสาวจิรทรัพย์ ปลอดกระโทก)
รองอธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

คำแนะนำกรมตรวจบัญชีสหกรณ์
เรื่อง วิธีปฏิบัติทางบัญชีโครงการ ๙๑๐๑ ตามรอยเท้าพ่อ ภายใต้ร่มพระบารมี
เพื่อการพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืน

การปฏิรูปภาคการเกษตรให้เกิดผลสำเร็จจำเป็นต้องสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน เริ่มจากการคิดวิเคราะห์ปัญหา และเสนอความต้องการในการแก้ไขปัญหาของชุมชน โดยเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาและดำเนินโครงการด้วยการน้อมนำหลักการ ทฤษฎี และแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านการเกษตรต่าง ๆ ที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหิตลธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤพดินทรสยามินทรราช บรมนาถบพิตรได้พระราชทานไว้และให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) ซึ่งเป็นพื้นฐานในการพัฒนาประเทศและภาคการเกษตร รวมทั้งให้ความสำคัญกับการสร้างความเข้มแข็งของ เศรษฐกิจฐานรากตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง จนถึงปลายทาง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงได้จัดทำโครงการ ๙๑๐๑ ตามรอยเท้าพ่อ ภายใต้ร่มพระบารมี เพื่อการพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืน โดยมีหลักการสำคัญคือ ให้ชุมชน เป็นผู้กำหนดโครงการพัฒนาโดยผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน และบริหารจัดการโครงการด้วยตนเอง ภายใต้การสนับสนุนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งนอกจากจะทำให้เกิดการพัฒนาที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนแล้ว ยังเป็นการสร้างความเข้มแข็งให้กับกลไกการทำงานในพื้นที่ ทำให้ชุมชนมีความเข้มแข็งและพึ่งพาตนเองได้ผ่านกระบวนการคิด วิเคราะห์และนำไปปฏิบัติจริงเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมในการแก้ไขปัญหา ให้เหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่นและชุมชนอันจะส่งผลต่อเนื่องให้ภาคการเกษตรมีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนต่อไป

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ได้รับมอบหมายให้มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับโครงการ ๙๑๐๑ ตามรอยเท้าพ่อ ภายใต้ร่มพระบารมี เพื่อการพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืน ดังต่อไปนี้

แต่งตั้งหรือมอบหมายคณะกรรมการหรือคณะทำงานหรือคณะเจ้าหน้าที่ โดยมีหน้าที่ รับผิดชอบ

๑. ให้ความรู้ ให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะในการจัดทำบัญชีการใช้จ่ายงบประมาณตามกิจกรรม โครงการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ

๒. กำกับ ติดตาม ตรวจสอบการจัดทำบัญชีการใช้จ่ายงบประมาณโครงการให้เป็นไป ด้วยความถูกต้อง โปร่งใสและตรวจสอบได้

๓. ให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะ แนวทางการแก้ไขปัญหา

๔. รายงานความก้าวหน้า ปัญหาอุปสรรค แนวทางแก้ไข ผลการดำเนินงานและการเบิกจ่าย งบประมาณทุกสัปดาห์ให้สำนักงานเกษตรจังหวัดในพื้นที่ หน่วยงานส่วนกลางของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ และ กรมส่งเสริมการเกษตรทราบ

๕. ความถี่ของการปฏิบัติหน้าที่

๕.๑ จัดทำแผนการลงพื้นที่ติดตาม ตรวจสอบรายชุมชนที่ได้รับการสนับสนุนโครงการ ทุกชุมชนในพื้นที่ส่งให้สำนักงานเกษตรจังหวัดในพื้นที่

๕.๒ คณะกรรมการหรือคณะทำงานหรือคณะเจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่อย่างน้อย ๒ ครั้ง ต่อชุมชน ทุกชุมชนที่ได้รับการสนับสนุนโครงการ

ประเด็นสำคัญของคำแนะนำเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติทางบัญชีโครงการ ๙๑๐๑ ตามรอยเท้าพ่อ ภายใต้ร่มพระบารมี เพื่อการพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืน

๑. การดำเนินโครงการ
๒. วิธีปฏิบัติทางบัญชี ในส่วนของคณะกรรมการฯ ระดับชุมชน
  - ๒.๑ ขั้นตอนดำเนินการ
  - ๒.๒ รูปแบบเอกสาร (หมายเลข ๑ - หมายเลข ๕)
  - ๒.๓ ตัวอย่างการจัดทำบัญชีในส่วนของคณะกรรมการฯ ระดับชุมชน
๓. วิธีปฏิบัติทางบัญชี ในส่วนของกลุ่มสมาชิกในชุมชน
  - ๓.๑ ขั้นตอนดำเนินการ
  - ๓.๒ รูปแบบเอกสาร (หมายเลข ๖ - หมายเลข ๑๘)
  - ๓.๓ ตัวอย่างการจัดทำบัญชีในส่วนของกลุ่มสมาชิกในชุมชน

๑. การดำเนินโครงการ

โครงการ ๙๑๐๑ ตามรอยเท้าพ่อ ภายใต้ร่มพระบารมี เพื่อการพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืน กำหนดเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ ดังนี้

๑. พื้นที่เป้าหมายดำเนินการ คือ ดำเนินการทั่วประเทศ ๙,๑๐๑ ชุมชน ประกอบด้วยชุมชนใน ศพก. หลัก ๘๘๒ แห่ง และเครือข่าย ๘,๒๑๙ แห่ง
๒. กลุ่มบุคคลเป้าหมาย ได้แก่ เกษตรกร ชุมชนละ ๕๐๐ ราย รวมเกษตรกร ๔,๕๕๐,๕๐๐ ราย
๓. ระยะเวลาดำเนินการ ตั้งแต่พฤษภาคม - ธันวาคม ๒๕๖๐
๔. งบประมาณสนับสนุนเงินอุดหนุนในการดำเนินกิจกรรมของชุมชนเกษตร ไม่เกินชุมชนละ ๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท
๕. หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานหลัก คือ กรมส่งเสริมการเกษตร หน่วยงานร่วมดำเนินการ คือ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงกลาโหม กระทรวงการคลัง สำนักงานรัฐมนตรี คณะรักษาความสงบแห่งชาติ โดยหน่วยงานหลักที่ดำเนินโครงการ คือ กรมส่งเสริมการเกษตร

๖. แนวทางการดำเนินงาน

๖.๑ กลไกการบริหารโครงการประกอบด้วย คณะกรรมการโครงการ ๙๑๐๑ ตามรอยเท้าพ่อ ภายใต้ร่มพระบารมี เพื่อการพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืน ระดับต่าง ๆ ดังนี้

๑) คณะกรรมการฯ ระดับชุมชน ได้รับการคัดเลือกจากการจัดเวทีชุมชน ครั้งแรก องค์ประกอบของคณะกรรมการฯ ระดับชุมชน มีดังนี้ ประธานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร หรือประธานเครือข่ายของแต่ละชุมชน ผู้แทนศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล (ศบกด.) ผู้นำท้องที่ ผู้นำท้องถิ่นอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน และ/หรือ Smart Farmer และ/หรือ Young Smart Farmer และ/หรือ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการเกษตร และ/หรือผู้นำกลุ่มสมาชิกในชุมชน รวมเป็น คณะกรรมการฯ ระดับชุมชน ไม่น้อยกว่า ๑๐ คน โดยมีเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ปฏิบัติหน้าที่เป็นเลขานุการ ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการฯ ระดับชุมชน คัดเลือกประธานคณะกรรมการฯ ระดับชุมชน จำนวน ๑ คน และรองประธานคณะกรรมการฯ ระดับชุมชน จำนวน ๑ คน เสนอคณะกรรมการฯ ระดับอำเภอเพื่อพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการฯ ระดับชุมชนต่อไป

๒) คณะกรรมการฯ ระดับอำเภอ แต่งตั้งโดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประกอบด้วย นายอำเภอ เป็นประธาน และผู้แทนคณะกรรมการขับเคลื่อนนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แบบเบ็ดเสร็จ (SC) ที่ได้รับมอบหมาย ปลัดอำเภอ ฝ่ายความมั่นคงผู้แทนกองกำลังรักษาความสงบเรียบร้อย

ที่รับผิดชอบพื้นที่ระดับอำเภอ พัฒนาการอำเภอ ท้องถิ่นอำเภอ ผู้แทนหน่วยงานวิชาการที่เกี่ยวข้อง (ประมง ปศุสัตว์ พัฒนาที่ดิน และหน่วยงานที่เห็นสมควร) และประธาน ศพก. เป็นกรรมการ โดยมีเกษตรอำเภอเป็น กรรมการและเลขานุการ

๓) คณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดมีหน้าที่พิจารณา โครงการที่นอกเหนือจากกรอบแนวทางกลุ่มกิจกรรมโครงการฯ จำนวน ๘ กลุ่มกิจกรรม หรือโครงการที่ ต้องการการพิจารณาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการดำเนินงานโครงการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพิ่มเติม ประกอบการพิจารณาอนุมัติ รวมถึงกำกับดูแลการดำเนินงานแก้ไขปัญหาแบบเบ็ดเสร็จ

๔) สำนักงานเกษตรจังหวัด มีหน้าที่

๔.๑) รวบรวมโครงการ แผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณที่ผ่านการเห็นชอบของคณะกรรมการฯ ระดับอำเภอและคณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด แล้วแต่กรณี และจัดทำแบบจัดทำแผน/รายงานผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณฯ เสนอสำนัก จัดทำงบประมาณเขตพื้นที่ ๑ - ๑๘ เพื่อให้ความเห็นชอบแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ

๔.๒) รวบรวมและสรุปผลความก้าวหน้าการดำเนินงานและการเบิกจ่าย งบประมาณให้กรมส่งเสริมการเกษตร ทุกสัปดาห์

๔.๓) สรุปผลการดำเนินงานและการเบิกจ่ายเงินงบประมาณของจังหวัดภายใน ๒๐ วัน หลังสิ้นสุดการดำเนินงานโครงการให้กรมส่งเสริมการเกษตรทราบ

๕) คณะกรรมการอำนวยการ มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธาน กรรมการประกอบด้วย รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ได้รับมอบหมาย อธิบดีหรือรองอธิบดี ในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ได้รับมอบหมาย โดยมีอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตรเป็นกรรมการและ เลขานุการ รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตรที่ได้รับมอบหมาย และผู้ช่วยปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ได้รับ มอบหมาย เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๖.๒ กรอบแนวทางการดำเนินงาน

๑) แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินงานในขั้นตอนการเสนอและพิจารณาโครงการ
๒) สสำรวจวิเคราะห์พื้นที่ และจัดทำเวทีชุมชน เพื่อรับทราบความต้องการของชุมชน
๓) จัดทำรายละเอียดโครงการตามความต้องการของกลุ่มสมาชิกในชุมชนตามมติเวที ชุมชน โดยเสนอผ่านคณะกรรมการฯ ระดับชุมชน

๔) ตรวจสอบ พิจารณาอนุมัติโครงการ แล้วแต่กรณี โดยคณะกรรมการฯ ระดับอำเภอ และคณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด

๕) รวบรวมโครงการ แผนปฏิบัติงาน/แผนการใช้จ่ายงบประมาณ และจัดทำแบบ จัดทำแผน/รายงานผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณฯ เพื่อให้สำนักจัดทำงบประมาณเขตพื้นที่ พิจารณาเห็นชอบแผนปฏิบัติงาน/แผนการใช้จ่ายงบประมาณ

๖) กลุ่มสมาชิกในชุมชน ดำเนินการตามแผนปฏิบัติงาน

๗) รายงานผลการปฏิบัติงาน ผลการใช้จ่ายงบประมาณ

๗. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการพิจารณาอนุมัติโครงการ/กิจกรรม ของคณะกรรมการฯ ระดับอำเภอ (ภาคผนวก หน้า ๑๑) ดังนี้

๗.๑ เป็นโครงการ/กิจกรรมที่สามารถดำเนินการได้ทันที มีประโยชน์กับชุมชน และ มีความยั่งยืน

๗.๒ เป็นโครงการ/กิจกรรมในลักษณะลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ ลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต และยกระดับมาตรฐานสินค้าภายใต้กรอบโครงการ ประกอบด้วย

- ๑) ด้านการผลิตพืช และพันธุ์พืช
- ๒) ด้านการผลิตปุ๋ยอินทรีย์
- ๓) ด้านการจัดการศัตรูพืช
- ๔) ด้านฟาร์มชุมชน
- ๕) ด้านการผลิตอาหาร การแปรรูปผลผลิต และผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร
- ๖) ด้านปศุสัตว์
- ๗) ด้านประมง
- ๘) ด้านการปรับปรุงบำรุงดิน

๗.๓ เป็นโครงการที่ชุมชนสามารถดำเนินการได้เอง และใช้ประโยชน์ได้อย่างต่อเนื่องหรือเป็นการพัฒนาต่อยอดโครงการเดิม ทั้งนี้ กลุ่มสมาชิกในชุมชนที่เสนอโครงการต้องมีขนาดจำนวนสมาชิกที่ร่วมเสนอโครงการไม่น้อยกว่า ๑๐ คน ทั้งนี้ ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์จากโครงการทั้งหมดของชุมชน ประมาณ ๕๐๐ คน หรือกรณีที่ชุมชนมีสมาชิกไม่ถึง ๕๐๐ คน ให้พิจารณาผู้ที่ได้รับผลประโยชน์จากโครงการทั้งหมดของชุมชน ให้ครอบคลุมเกษตรกรมากที่สุด

๗.๔ เป็นโครงการที่มีความครบถ้วน ในมิติด้านการผลิต การตลาด และ/หรือ การนำไปใช้ประโยชน์

๗.๕ กรณีที่ชุมชนเสนอโครงการที่นอกเหนือจากโครงการ ข้อ ๗.๒ (๑) - ๗.๒ (๘) ให้คณะกรรมการฯ ระดับอำเภอเสนอคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดเพื่อพิจารณา

๘. หลักเกณฑ์การพิจารณาอนุมัติโครงการ/กิจกรรม ของคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

๘.๑ เป็นโครงการ/กิจกรรมที่สามารถดำเนินการได้ทันที มีประโยชน์กับชุมชน และมีความยั่งยืน

๘.๒ เป็นโครงการที่ชุมชนเสนอด้านการเกษตรอื่น ๆ นอกเหนือจากข้อ ๗.๒ (๑) - ๗.๒ (๘) หรือเป็นโครงการที่คณะกรรมการฯ ระดับอำเภอ มีความเห็นว่าให้มีการพิจารณาความเหมาะสมและความเป็นไปได้จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม

๘.๓ เป็นโครงการที่ชุมชนสามารถดำเนินการได้เอง และใช้ประโยชน์ได้อย่างต่อเนื่องหรือเป็นการพัฒนาต่อยอดโครงการเดิม ทั้งนี้ กลุ่มสมาชิกในชุมชนที่เสนอโครงการ ต้องมีขนาดจำนวนสมาชิกที่ร่วมเสนอโครงการไม่น้อยกว่า ๑๐ คน ทั้งนี้ ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์จากโครงการทั้งหมดของชุมชน ประมาณ ๕๐๐ คน หรือกรณีที่ชุมชนมีสมาชิกไม่ถึง ๕๐๐ คน ให้พิจารณาผู้ที่ได้รับผลประโยชน์จากโครงการทั้งหมดของชุมชน ให้ครอบคลุมเกษตรกรมากที่สุด

๘.๔ เป็นโครงการที่มีความครบถ้วน ในมิติด้านการผลิต การตลาด และ/หรือ การนำไปใช้ประโยชน์

๙. เงื่อนไขโครงการ

๙.๑ การจ้างแรงงาน

๙.๑.๑ เน้นการจ้างแรงงานเกษตรกรในชุมชนเป็นหลัก

๙.๑.๒ สัดส่วนการจ้างแรงงานไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๕๐ ของวงเงินงบประมาณ

โครงการที่ได้รับการสนับสนุน ยกเว้น กรณีจำเป็นและมีเหตุผลที่สมควร การจ้างแรงงานต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐ ของวงเงินงบประมาณโครงการที่ได้รับการสนับสนุน ในกรณีนี้ต้องผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการฯ ระดับอำเภอ

๙.๑.๓ การจ้างแรงงานเกษตรกรควรพิจารณาจากแรงงานที่มีความสามารถ สอดคล้องกับกิจกรรมโครงการ และให้พิจารณาการจ้างแรงงานเกษตรกรที่มีรายได้น้อยเป็นลำดับแรก และพิจารณาการดำเนินการในการจ้างแรงงานให้เกิดการกระจายรายได้อย่างทั่วถึง โดยให้พิจารณาตามความเหมาะสม ของพื้นที่ ชุมชนและกิจกรรมโครงการ

๙.๒ วัสดุอุปกรณ์

๙.๒.๑ การจัดซื้อจัดหาควรพิจารณาจากแหล่งในชุมชนเป็นลำดับแรก

๙.๒.๒ กรณีที่มีมูลค่าวัสดุอุปกรณ์ ชั้นที่มีมูลค่าเกิน ๑๐,๐๐๐ บาท หรือในวงเงินที่ คณะกรรมการฯ ระดับอำเภอกำหนดให้ต้องมีใบสืบบราคาราคาสินค้าในท้องถิ่นแนบมาด้วย ทั้งนี้ การจัดซื้อจะต้องมี หลักฐานการจัดซื้อระบุร้านค้าที่จัดซื้อ

๙.๒.๓ กำหนดเกณฑ์การจัดซื้อเครื่องจักร ต้องไม่เกิน ๕๐ แรงม้า และวงเงินงบประมาณ การจัดซื้อไม่เกิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท

๙.๒.๔ ไม่จัดซื้อปุ๋ยเคมี สารเคมี ยาปราบศัตรูพืช กรณีต้องการจัดซื้อสารเคมี เช่น ยูเรีย เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการทำปุ๋ยอินทรีย์ก็สามารถจัดซื้อได้

๙.๓ สถานที่ดำเนินการ

๙.๓.๑ กรณีเป็นสถานที่สาธารณะต้องมีหนังสืออนุญาตให้ใช้ประโยชน์จากหน่วยงาน ที่ดูแล ทั้งนี้ กรณีที่ต้องขอใช้พื้นที่สาธารณะที่อยู่ในความดูแลของอำเภอให้ดำเนินโครงการในลักษณะเป็นการ ขอใช้พื้นที่เป็นการชั่วคราว (โดยไม่มีสิ่งปลูกสร้างหรือไม้ยืนต้นเพราะจะต้องไปดำเนินการตามกฎหมายที่ดิน) เพื่อประโยชน์ของประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ โดยจะต้องผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการหมู่บ้านก่อนที่จะ เสนอให้นายอำเภอพิจารณาอนุญาต

๙.๓.๒ กรณีเป็นสถานที่ส่วนบุคคล ต้องมีเอกสารยินยอมให้ใช้สถานที่ โดยระบุ เป็นลายลักษณ์อักษรและมีระยะเวลาที่สอดคล้องกับกิจกรรม/โครงการนั้น ๆ

๙.๔ ไม่เป็นการก่อสร้างอาคาร/สิ่งก่อสร้างถาวรขึ้นใหม่ รวมถึงการปรับปรุง ต่อเติม อาคาร สิ่งก่อสร้างถาวร ยกเว้น การสร้างโรงเรือนเพาะเห็ด เพาะชำ ผลิตพืช เลี้ยงสัตว์ การผลิตปุ๋ยอินทรีย์และ โรงเรือนชั่วคราวอื่น ๆ

๙.๕ โครงการที่ขอรับการสนับสนุนจะต้องไม่ซ้ำซ้อนกับโครงการที่ได้รับงบประมาณ ดำเนินการจากหน่วยงานราชการหรือหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๙.๖ มีความพร้อมที่จะดำเนินการได้ทันทีที่มีการอนุมัติโครงการ และสามารถดำเนินการ และเบิกจ่ายให้แล้วเสร็จภายในเดือนกันยายน ๒๕๖๐

๙.๗ ให้คำนึงถึงข้อมูลความต้องการด้านการตลาด ทั้งภายในท้องถิ่น ภายในประเทศ การส่งออกต่างประเทศ เมล็ดพันธุ์ รวมทั้งพิจารณาถึงข้อมูลปริมาณน้ำ สภาพภูมิสังคม และแผนการบริหาร จัดการพื้นที่เกษตรกรรม (zoning) เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณา

๑๐. แนวทางการกำหนดมาตรฐานการจ้างแรงงานและวัสดุอุปกรณ์ ให้ปฏิบัติตามมาตรฐานการจ้างงาน ตามประกาศคณะกรรมการค่าจ้าง เรื่อง อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ (ฉบับที่ ๘) และเรื่อง อัตราค่าจ้างตามมาตรฐานฝีมือ (ฉบับที่ ๖) และค่าวัสดุอุปกรณ์ โดยมีแนวปฏิบัติในการกำหนดมาตรฐานการจ้างแรงงานและวัสดุอุปกรณ์ (ภาคผนวก หน้า ๑๓) ดังนี้

๑๐.๑ การจ้างแรงงาน

๑) ค่าแรงทั่วไป อ้างอิง ตามมาตรฐานแรงงานขั้นต่ำ

๒) ค่าแรงงานฝีมือ อ้างอิง ตามมาตรฐานสำนักงานแรงงานจังหวัด

๓) ค่าแรงจ้างเหมาตามชิ้นงาน ให้อ้างอิงจากการจ้างงานที่หน่วยงานเคยมีการจ้างงานไว้ (สำหรับการผลิตศัตรูธรรมชาติใช้เกณฑ์ อ้างอิงของกรมส่งเสริมการเกษตร)

๔) แรงงานอื่น ๆ ที่ไม่มีการกำหนดไว้ ให้พิจารณาจากการจ้างงานในท้องถิ่น โดยให้คณะกรรมการระดับอำเภอพิจารณา

๑๐.๒ วัสดุอุปกรณ์

๑) ค่าวัสดุอุปกรณ์ที่ไม่มีมาตรฐานราคาให้อ้างอิงจากราคาท้องถิ่น

๒) กรณีที่มีมูลค่าวัสดุอุปกรณ์ ชิ้นที่มีมูลค่าเกิน ๑๐,๐๐๐ บาท หรือในวงเงิน ที่คณะกรรมการฯ ระดับอำเภอกำหนดให้ต้องมีใบสืบลำคาสินค้าในท้องถิ่นแนบมาด้วย ทั้งนี้ การจัดซื้อจะต้องมีหลักฐานการจัดซื้อระบุร้านค้าที่จัดซื้อ

๓) กำหนดเกณฑ์การจัดซื้อเครื่องจักร ต้องไม่เกิน ๕๐ แรงม้า และวงเงินงบประมาณการจัดซื้อไม่เกิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท

๔) ไม่จัดซื้อปุ๋ยเคมี สารเคมี ยาปราบศัตรูพืช กรณีต้องการจัดซื้อสารเคมี เช่น ยูเรีย เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการทำปุ๋ยอินทรีย์ ก็สามารถจัดซื้อได้

๒. วิธีปฏิบัติทางบัญชี ในส่วนของคณะกรรมการฯ ระดับชุมชน

๒.๑ ขั้นตอนดำเนินการ

คณะกรรมการฯ ระดับชุมชน ทำหน้าที่เป็นตัวแทนของกลุ่มสมาชิกในชุมชนในพื้นที่เป้าหมายขอรับการสนับสนุนเงินอุดหนุนโครงการ ๕๑๐๑ ตามรอยเท้าพ่อ ภายใต้ร่มพระบารมีเพื่อการพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืน โดยคณะกรรมการฯ ระดับชุมชนดำเนินการ ดังนี้

๑. การขอรับการสนับสนุนโครงการ

๑.๑ จัดเวทีชุมชน เพื่อรับฟังความคิดเห็น วิเคราะห์และรับทราบความต้องการของชุมชน

๑.๒ เห็นชอบโครงการ/กิจกรรมของชุมชนในกรอบวงเงินไม่เกิน ๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท และจัดทำแบบสรุปการขอรับการสนับสนุนโครงการของชุมชน ตามแบบ ๕๑๐๑-๒ (เอกสารหมายเลข ๑) ต่อคณะกรรมการฯ ระดับอำเภอ

๒. การรับเงินอุดหนุนตามโครงการ

๒.๑ ผู้แทนคณะกรรมการฯ ระดับชุมชน ที่ได้รับมอบหมายจัดทำบันทึกข้อตกลงการขอรับเงินอุดหนุนจากสำนักงานเกษตรจังหวัดตามแบบ ๕๑๐๑-๗ (เอกสารหมายเลข ๒) จำนวน ๒ ฉบับ ระบุรายละเอียดโครงการของชุมชนที่ขอรับเงินอุดหนุนและการปฏิบัติตามเงื่อนไขโครงการ โดยให้ไว้กับสำนักงานเกษตรจังหวัด ๑ ฉบับ และเก็บไว้เป็นหลักฐานที่คณะกรรมการฯ ระดับชุมชน ๑ ฉบับ

๒.๒ ผู้แทนคณะกรรมการฯ ระดับชุมชน ที่ได้รับมอบหมายเปิดบัญชีเงินฝาก ธ.ก.ส. ประเภทออมทรัพย์ชื่อบัญชี “โครงการ ๕๑๐๑ ตามรอยเท้าพ่อ ภายใต้ร่มพระบารมี เพื่อการพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืน (ชื่อกลุ่มสมาชิกในชุมชน).....ตำบล.....อำเภอ.....” เพื่อบริการรับเงินงบประมาณเงินอุดหนุน และส่งสำเนาเลขที่บัญชีเงินฝากธนาคารดังกล่าวให้สำนักงานเกษตรจังหวัดและกลุ่มสมาชิกในชุมชนทราบ โดยกำหนดเงื่อนไขผู้มีอำนาจเบิกจ่าย ดังนี้

๑) วงเงินไม่เกิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท มอบหมายคณะกรรมการเปิดบัญชีธนาคาร จำนวน ๕ คน ผู้มีอำนาจลงนามในการเบิกจ่าย จำนวน ๓ คน

๒) วงเงินตั้งแต่ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ขึ้นไป มอบหมายคณะกรรมการเปิดบัญชีธนาคาร จำนวน ๗ คน ผู้มีอำนาจลงนามในการเบิกจ่าย จำนวน ๕ คน

๒.๓ รับเงินอุดหนุนตามโครงการ

สำนักงานเกษตรจังหวัดจ่ายเช็คเงินอุดหนุนตามโครงการให้ผู้แทนคณะกรรมการฯ ระดับชุมชนแล้วให้คณะกรรมการฯ ระดับชุมชนตรวจสอบความถูกต้องของจำนวนเงิน และให้ผู้แทนคณะกรรมการฯ ลงลายมือชื่อรับเงินในใบสำคัญรับเงินตามแบบ บข ๐๒ (เอกสารหมายเลข ๓) แล้วนำเช็คเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารของคณะกรรมการฯ ระดับชุมชน โครงการที่เปิดได้ตามข้อ ๒.๒

จากนั้นให้ผู้จัดทำบัญชีของคณะกรรมการฯ ระดับชุมชน บันทึกรายการรับเงินอุดหนุนจากสำนักงานเกษตรจังหวัดในบัญชีรับ - จ่ายเงินอุดหนุนของคณะกรรมการฯ ระดับชุมชน ตามแบบ บข. ๐๗ (เอกสารหมายเลข ๔)

๓. การจ่ายเงินอุดหนุนตามโครงการ

เมื่อได้รับสัญญาออมเงินจากกลุ่มสมาชิกในชุมชนตามแบบสัญญาออมเงิน ตามแบบ ๙๑๐๑-๘ (เอกสารหมายเลข ๑๐) คณะกรรมการฯ ระดับชุมชน จ่ายเงินอุดหนุนตามโครงการให้กลุ่มสมาชิกในชุมชนหลังจากลงนามในสัญญาออมเงิน โดยผู้แทนคณะกรรมการฯ ระดับชุมชน ที่ได้รับมอบหมายถอนเงินจากบัญชีเงินฝากธนาคารของคณะกรรมการฯ ระดับชุมชน แล้วนำเงินฝากเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารของกลุ่มสมาชิกในชุมชนที่เปิดไว้รองรับเงินอุดหนุนดังกล่าว

จากนั้นให้ผู้จัดทำบัญชีของคณะกรรมการฯ ระดับชุมชน บันทึกรายการจ่ายเงินอุดหนุนให้กลุ่มสมาชิกในชุมชนในบัญชีรับ - จ่ายเงินอุดหนุนของคณะกรรมการฯ ระดับชุมชน ตามแบบ บข. ๐๗ (เอกสารหมายเลข ๔) และบันทึกการจ่ายเงินอุดหนุนให้กลุ่มสมาชิกในชุมชนแต่ละรายในทะเบียนคุมเงินอุดหนุนตามแบบ บข. ๐๘ (เอกสารหมายเลข ๕)

๔. การติดตามและรายงานความก้าวหน้าการดำเนินโครงการ

คณะกรรมการฯ ระดับชุมชนติดตามการดำเนินโครงการของกลุ่มสมาชิกในชุมชนและนำส่งรายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการให้คณะกรรมการฯ ระดับอำเภอทราบทุกสัปดาห์ โดยเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเป็นผู้รับผิดชอบในฐานะเลขานุการของคณะกรรมการฯ ระดับชุมชน ตามแบบรายงานที่กรมส่งเสริมการเกษตรกำหนด

๕. การรับคืนและส่งคืนเงินอุดหนุนโครงการเหลือจ่าย

๕.๑ รับคืนเงินอุดหนุนตามโครงการเหลือจ่าย

เมื่อคณะกรรมการฯ ระดับชุมชน ได้รับคืนเงินอุดหนุนตามโครงการเหลือจ่ายจากกลุ่มสมาชิกในชุมชน โดยนำเงินฝากเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารของคณะกรรมการฯ ระดับชุมชน โครงการ ๙๑๐๑ ตามรอยเท้าพ่อ ภายใต้ร่มพระบารมีเพื่อการพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืน

จากนั้นให้ผู้จัดทำบัญชีของคณะกรรมการฯ ระดับชุมชน บันทึกรายการรับคืนเงินอุดหนุนในบัญชีรับ - จ่ายเงินอุดหนุนของคณะกรรมการฯ ระดับชุมชน ตามแบบ บข. ๐๗ (เอกสารหมายเลข ๔) และบันทึกการรับคืนเงินอุดหนุนจากกลุ่มสมาชิกในชุมชนแต่ละรายในทะเบียนคุมเงินอุดหนุน ตามแบบ บข. ๐๘ (เอกสารหมายเลข ๕)

๕.๒ ส่งคืนเงินอุดหนุนตามโครงการเหลือจ่าย

คณะกรรมการฯ ระดับชุมชนต้องส่งคืนเงินอุดหนุนตามโครงการเหลือจ่ายทั้งของคณะกรรมการฯ ระดับชุมชน และที่ได้รับคืนจากกลุ่มสมาชิกในชุมชนให้สำนักงานเกษตรจังหวัดภายใน ๑๐ วัน หลังจากเสร็จสิ้นระยะเวลาดำเนินโครงการ โดยถอนเงินจากบัญชีเงินฝากธนาคารของ คณะกรรมการฯ ระดับชุมชน แล้วนำเงินฝากเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารของสำนักงานเกษตรจังหวัด

จากนั้นให้ผู้จัดทำบัญชีของ คณะกรรมการฯ ระดับชุมชนบันทึกรายการส่งคืนเงิน
อุดหนุนในบัญชีรับ - จ่ายเงินอุดหนุนของคณะกรรมการฯ ระดับชุมชน ตามแบบ บช. ๐๗ (เอกสารหมายเลข ๔)
ทั้งนี้ ดอกเบี้ยรับเงินฝากธนาคารที่เกิดขึ้นในบัญชีเงินฝากธนาคารของ คณะกรรมการฯ ระดับชุมชน สามารถ
นำไปใช้จ่ายในกิจกรรมของชุมชน โดยไม่ต้องส่งคืนสำนักงานเกษตรจังหวัดและให้บันทึกรายการดอกเบี้ยรับ
เงินฝากธนาคารในบัญชีรับ - จ่ายเงินอุดหนุนของคณะกรรมการฯ ระดับชุมชน ตามแบบ บช. ๐๗
(เอกสารหมายเลข ๔)

๕.๓ คณะกรรมการฯ ระดับชุมชนรวบรวมเอกสารหลักฐานการเบิกจ่ายเงินอุดหนุน
ตามโครงการของคณะกรรมการฯ ระดับชุมชน และกลุ่มสมาชิกในชุมชนแต่ละรายเมื่อเสร็จสิ้นระยะเวลา
ดำเนินโครงการและแจ้งสำนักงานเกษตรจังหวัดเพื่อประสานสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์เข้าตรวจสอบต่อไป

๒.๒ รูปแบบเอกสาร

๑. แบบสรุปการขอรับการสนับสนุนโครงการของชุมชน แบบ ๙๑๐๑-๒ (เอกสารหมายเลข ๑)
๒. บันทึกข้อตกลงการขอรับเงินอุดหนุนจากสำนักงานเกษตรจังหวัด แบบ ๙๑๐๑-๗ (เอกสารหมายเลข ๒)
๓. ใบสำคัญรับเงิน แบบ บช. ๐๒ (เอกสารหมายเลข ๓)
๔. บัญชีรับ - จ่ายเงินอุดหนุนของคณะกรรมการฯ ระดับชุมชน แบบ บช. ๐๗ (เอกสารหมายเลข ๔)
๕. ทะเบียนคุมเงินอุดหนุน แบบ บช. ๐๘ (เอกสารหมายเลข ๕)